KHIELUNG KA DIENGDYNGKHONG

Klumar Ka Pyrthei

LEO LYNGDOH RINA

1988.

Khielung Ka Diengdyngkhong Klumar Ka Pyrthei

LEO LYNGDOH RINA

Ia ka hok longtrai la bat tyngkai
Ka sien shon ba nyngkong
1988.

PYNDENGUMIONG : : MAIRANG

This book is Published with financial assistance of the government of Meghalaya.

MEGHALAYA STATE CENTRAL LIBRARY

Ka Bih Seiniong ka kie berong

Nga sngew phuhmut phuhmat katba nga dang pule ia kane ka Drama lyngkot u Bah Leo Lyngdoh Rina, kaba u jer kyrteng "Khie lung ka Diengdyngkhong. Kulmar ka pyrthei" Ka long shisha kaba eh ban ialeh pyrshah ia ki Dieng tyndung ka jingim da ka atiar jong ka jingsarong. Ka ktien phira kaba ju synran ia ngi ka long "Kumba ngi bet kumta ruh ngin ot" Kane kam ju bakla.

Hadien ba ka pyrthei ka la sei sla Sei Soh, kam long kaba suk ban shu pynjulor da ki shympriah kti kiba tohmet. Dei ban ia sngew-thuh lem ia ka eh ka shon, ia ka saw ka sjan. Kaba ki la iaid lyngba. Ngi lah ban kheiñ dew-thala ia ka jong kiwei, katba ia ka lajong pat, ngi sumar kum ia i pylleng. Don kiba tharai, "Don spah don burom."Hynrei ki klet ba kaba kongsan eh ka dei ka jinglong. Da kane ngi lah ban iapeiñ bad kano kano ka mar kaba kordor.

Ka jingtanglang ka long kawei pat ka daw, kaba ju pynhiar ia ka kyrdan longbriew man briew, katba don pat kiba ñiew ialade kum ki riewdon kyrdan da kaba peit ibeiñ ia kiwei kiba kyntait ban ia kyrsum bad ki lada ki bishar na ka jylli kiba ki don ka shai kumba shai ka sngi, u Bah Leo Lyngdoh kum u riew-peit ngor, u ia tyngkhuh bad kane ka kynhun, kaba pyrshang ban leh tynneng khlem sngew thuh. Ban ioh ia kaba ki thrang, kim salia

wat ban lute na kiwei. Nga ngeit ba ka long kham poh na kiba poh baroh. Ñiar eh ba ngin peiphang ia kane ka jingshisha wat la kam da long kaba jwat kata katta. Ki riew-madan ki sngewthuh haduh katno ia kane? Lah ne em ban ia nujor bad kano kano ka jinglong tang ka pylla kaba kumno kaba lah ban ai ka rai kaba biang slait. Ka don ka jingartatien kaba khraw ki riew kynsai, ki riew wad daw kim ju iohthiah palei kum kiwei pat. Ki im jingmut khliaw, katba ki dang khap la ki khmat kumno ban khyllie daw, ban pynlong ka jakri ka jakra? ka kti ka kjat jongki ka buid kum ka wait shong tyrut kim ju pyrkhat pat shano kan lynshop ia ki.

U Thylliej jong ki u shlei da ka phlan duman na sdang ha kut' ym don ka sang ym don ka ma hakhmat jong ki. Don ruh kiba thap kabu na ka ktien jongkine ki riew khlem pyrkhat khlem poi kynmaw pat ba ki lah ban khyllie daw bad dawa ia kaba ki la duh.

Lyngba kane ka Drama, u Bah Leo Lyngdoh, u pynphalang ia ngi ia ka jingshisha, kiba ka pyrthei ka la kyrsum jyndei bad ka, khlem thew khlem woh. Tang kiba pyn shong lyngngeit ia la ka pyrkhat ka pyrdaiñ ha kane ka jylli ki lah ban sngewthuh haduh katno ka sting.

Kumta nga ai la ka kitbok ka kit rwiang ia u Bah Leo Lyngdoh, ba un nang ioh ka met

kaba khlain kaba shait ba un nang lah ban sei shuh shuh sa ia kiwei pat ki thup kiba u dang tyngkai, ba u lah ban shakri sngur mynsiem ia la ka ri bad ka jaitbynriew da ka sap kaba u Blei Trai Kynrad u la tyrsat ha u. Lyngba jong kane ka Drama u Bah Leo u la nang pynriew-spah shuh shuh ia ki Drama khasi, ban nang ia pyniar ia u tnum u tyndai ha kane ka liang, haduh ba ngin da. long kiba dap pura bha.

Nga khmih lynti ruh ba un nang san irat ha ka pyrkhat ka pyrdaiñ, ba ki symboh ba thiang kiba un sei, kin da long shisha kiba don la ka dor.

Dt. Iewrynghep [
10th Nov. 1987 [

B. C. Jyrwa
Lecturer
Dept. of Khasi, Shillong
College Shillong

KA BYNTA KABA NYNGKONG

Ha Lumjingtep :-

Baroh ki ia don lut don kawei ka jingtep. U Dolan U sieh ia ka Diengphna Ka Apsaralin bad U Am ki buh syntiew. U Sah u thang mombati.

Donlan : Katto ngi la sah khunswet, ngim don pa don mei don kñi don kpa shuh. (U Iam. Ka Apsaralin ruh ka iam)

Apsara : Balei mo ngam iap lang noh bad i mei.

Thierit : Shuh phi. wat ju kren kumta.

Kmie theirit :- Hooid ia ngin ialeit noh. Baroh ngi ia ieit ia phi, phin shu iap noh kumno dang kat phi

Apsara : Em, ngam kwah im shuh, marwei hangne ha pyrthei ngan leh aiu? la suk ka iap.

Sah : (U kdup ia ka Apsara) Hep ngin sa ia im kumno khlem i mei ? (ki ia iam).

Am : Em wat ju duh jingkyrmem kumta. Sawngut shipara ngi iadon ngin ia kit iabah markylliang ia ka khia ka shon baroh.

Dolan : Hooid lada duk ngin ia duk lang, lada riewspah ngin ia riewspah lang. Lada ioh bam ngin ia bam lang bad lada shah thngan ngin shah thngan lang. (Ki ia kdup baroh sawngut U Dolan, U Sah, U Am bad Ka Apsaralin)

Kmie theirit: Ia ngin ia leit noh sha iing.

Dolan : Ki lok ki jor, ki kha ki man shihajar nguh ba phi la wan ia on tep ia i mei khie ia leit suk ngi baroh shipara ngin ia sah khyndiat hangne, hajan i mei. (Baroh ki la ia leit lait noh U Dolan, U Sah. U Am bad Ka Apsaralin).

Kpa u Phyrnai : Dolan, nga da sngewsynei kein iaphi, hynrei yn leh shuh kumno. Ia ka hok ngam banse ban shu iathuh ba phin tip, kata ruh lada phim sngew ei ei.

Dolan : Iathuh seh ma.

Kpa u Phyrnai : Nga tharai phi ia tip ba i mei jongphi la shisnem tam i khlem siew bai wai ia ka iing ba i shong. jaid ba i shitom nga shu sngap la ka sngap bad mynta ba i la iap ngam kwah ba ka nongiap kan kit ram. Ieh ka mat shu iadep noh.

Dolan : Ma, ia ka ram i mei ngan sa siew dep baroh.

Kpa : Em ym donkam siew shuh. Hynrei phin sngewbha ban ia wad iing noh shawei mo. (U leit artad) (Sah ki shipara).

Am : Shaei bad mano ban ai wai iing ia ngi ?

Apsara : Balei phin khuslai, lada ym don jaka sah ngin ia sah hangne. Hooid kein; hangne hajan i mei.

Sah : Shuh phi hep, phi ba kren bieit eh. I mei i la kha janai ia ngi, ngi biang la ki kti ki kjat la ka dur ka dar ka rynieng ryniot, ngin ia pyndonkam la kti la kjat ban trei ban kamai bad ban ngeit skhem ba ngin sa ioh ka iing kaba kynsai arshah laishah ban ia kaba ngi shong mynta.

Dolan : Ka dei, lada kiwei ki lah balei ngi ngim lah, kaba donkam tam ka long ka jingiaieit ia tylli jongngi shipara.

Apsara : Kaba dei eh, ka jingkren i bah, ia ngin ia leit noh bad ngin ia sdang da ka jingim kaba thymmai.

Dolan : Mei nang rap nang bud ma phi ia ngi ki khun. (ki ia leit artat).

KA BYNTA KA BAAR
(Ha Lynti surok Shnong)

Wan ki sawngut shipara ki da iakit ia ki tum ki tam.

Dolan : Haba kumne shano keiñ ngin ia-leit sah mynta ka miet ?

Apsara : Bah nga la thngan te.

Sah : Shah shitom seh hep, ngin ia ap ia i Bah deng tharai i la jan wan hi.

Dolan : Tharai u Am u ioh iing mo. ?

Sah : Tip seh bah.

(Wan u Am)

Baroh : Kumno ?

Am : Nga la ioh ka iing, tangba ka baiwai te ka rem haduh shispah tyngka shibnai.

Sah : Ka don katno kamra ?

Am : Ka don lai kamra. ar ki kamra thiah bad kawei ka iing shetja.

Dolan : La biang bha, ia ia noh.

Sah : Em, ieh ki mat nangialeit ki jong i hep bad i Bahdeng. Nga

bad i bah ngin ia leit wad jingtrei bad ngin sa ia shem biang la shibit hangne hi ban dup tip ia ka jing.

Dolan : Kaba dei. Khie Am nangialeit mame bad i hep. (Ki la ialeit) (wan Manager ka 5 Star Restaurant) . . . Phim dei maphi u trai ka 5 Star Restuarant . . .

Manager : Nga dei. Phi donkam aiu ?

Dolan : Sngewbha seh ai kam lem iangi ha Resruarant jong phi.

Manager : U wei long, ar ymlong ba la dap briew.

Sah : Jied maphi keiñ Sahep. Phi imon iano ? Hynrei sahep badonburom lada lah te ai kam lang iangi baroh arngut keiñ.

Dolan : Hooid ai kam lang iangi baroh arngut.

Manager : Em tang uwei bad ia uta uba kham nangburom ianga (u kdew ia u Sah) Mame ! me kyrteng kumno ?

Sah : Nga kyrteng u Sah, sahep badonburom.

Manager : (U kdew ia u Dolan) Me pat ?

Dolan : Dolan dei ka kyrteng jongnga.

Manager : Ale sah. ngan ai kam ia me.

Sah : Khublei shibun eh sahep. (Ki ialeit artad) (Dolan sah marwei, u leh sngewsih. Wan u kpa u phyrnai, rah pla)

Dolon : Ma ! Phimut ban leit iew ne ? Ai kato ka pla ngan pynrah manga.

Kpa u Pyrnai : Shuh ! me tip don aiu ha kane ka pla?

Dolan : Em ma.

Kpa u Phyrnai : Don sanphew hajar. ! Me tharai ngan shu ai rah ha me kat ia ka sanphew hajar ?

Dolan : Map mama. Da ka jingmut ka basngur ba nga kwah ban leh burom ia phi nga tyrwa ban pynrah ia kato ka pla, ym da kumwei pat.

Kpa u Pyrnai : Khie leit noh na nga ! wat ju wan thlia ia nga.

Dolan : Map mama lada nga la pynwit pynsalia ia phi. Hynrei nga kyr-

pad ia phi, sngewbha seh khot shong shakri noh ianga ha iing jongphi.

Kpa : Nga la ong wat wan thlia ianga Khie leit noh ! ngam ju donkam shakri.
(Wan ka kmie ka Theirit ka da leh bhabriew)

Kmie : Phi ia bun ktien aiu ?

Dolan : Kmie i theirit. Nga kyrpad iaphi ba lada phi donkam, ban khot shong shakri ianga te.

Kmie ka Theirit : (Ka rkhie iapler) Ha . . . . .ho...... ho. . . . . . Sngap seh kpa u Phyrnai. Sngew dei hi ba nga ka kynthei briew ngan khot shong shakri ia u Samla briew. Ha. . . . . . . ho. . . . . . .ho. . . . . . . .Keiñ keiñ ioh phi kylla kynrad pynban.

Kpa u Phyrnai : Ka dei keiñ kata.

Kmie ka Theirit : Kpa u Phyrnai nga mut ban leit iew. Nga la kum klet rah pisa. Ai kylliang seh khyndiat. (ka da leit hajan da leh bhabriew pynbiej ia u kpa u Phyrnai)

Kpa u Phyrnai : Kmie i theirit, ban kyntait ia phi la eh. Katno phi donkam ?

Kmie ka Theirit	:	Tang arspah tyngka la biang. (u sei na ka beg u ai, ka shim) khublei ho, sa wan shim la shibit sha iing keiñ – Bye. . . . love. (Ka leit artat)
Kpa u Phyrnai	:	La slem bah ba i kmie u Phyrnai i la iap, khun kynthei ruh i khlem kha ban sumar ianga. U khun shynrang tip kumno ? Ka bha ban ia pyrshang noh bad i kmie ka theirit. Tharai para ba la iaiap lok kan biang bha ka tarajur. Ngan khroh ngan pah da ka pisa bad kan shu biej beit ia nga. (U mut ban leitnoh).
Dolan	:	Kpa u Phyrnai.
Kpa u Phyrnai	:	Oh katta me dangdon hangne ?
Dolan	:	Hooid. Sngewbha seh iashan lem tang shispah ba ngan thied khaw ia ki para.
Kpa	:	Kumno ? shispah ? na ei yn ioh ?
Dolan	:	Ai tang sanphew baroh la biang.
Kpa	;	Wat shiphew tynka ruh ym don. Ym don shinaia ruh ia me. Shuh ngan leit noh (U leit artat)
Dolan	;	Baroh ka ia ibeiñ ianga ! Ngan sa peit kai ia iwei pa iwei. Na me

kpa u Phyr nai katba ngam-pat ioh ia kato ka pla pisa ngam pat suk. Ia pha pat kmie ka theirit, khlem ioh dei kiaw ia pha khlem suk. Ngan bud sha ei phan ia leit ? (u leit artat).

(Wan u Inspector pulit bad u pulit)

Inspector : Ngi donkam bun ki briew ban trei ha ka kam pulit. Balei mo ym ju don ba kwah ban trei ia kane ka kam ?

Pulit : Tip seh sahep. (Wan u Am, u rah ia ka coat ha ka kti).

Am : Khublei sahep.

Inspector : Khublei. Shano kumne ?

Am : Sahep ai kam lem seh ianga.

Inspector ; Phi la pass aiu ?

Am ; Nga dang shu dep ia ka matric.

Inspec : Te balei phim leit pule biang?

Am : Ym don nongkyrshan shuh. I pa i la iap naduh ba nga dangrit. I mei pat dang mynta shibnai ba i la iap.

Inspec : To kam pher. Wan lashai sha Thanad ngin sa phah training ia

phi bad phi tang shu dep training phi la ioh long A.S.I.

Am : Khublei shihajar nguh iaphi sahep. U Inspector u leit-iohsngew ka jingiaiajam ia pyrta shabar "Rap u nongtuh .... u nongtuh .... riew ka visil u pulit, ki briew ki ia pyrta-utai u ia phet .... beh....beh....

(Wan u Dolan u rah ia ka pla u kpa Phyrnai)

Dolan : Am ! ai kato ka coat hangne (u Am u ai. U Dolan u phong - u deng sa ki iitkhmat-iong u thang sikret, burieh ia ka pla) (Wan u kpa u Phyrnai, kmie, ka Theirit, Inspector badp ulit).

Inspector : Ei ! phi iohi ia u briew ba mareh nangne ?

Dolan : Hooid — utai tai. Ia ia ngin ia beh – (baroh ki iabeh)

(Ynda la leit lut baroh) ia shaiing. (Ki ialeit)

(Khang ka pyrda)

KA BYNTA KA BALAI (HA IiNG KA THEIRIT)

(La khreh kum ka kamra shongkai)

Ka Sur : Hadien katto katne snem ki por bad ki juk ki ju kylla. Kumjuh ruh ha ka jingim ki briew. U Dolan u la kham riewspah mynta hynrei um shym sangeh ka tuh ka lute. U la kylla long pynban u 1st class Gunda. U buh skul bad pynheh pynsan ia la ka para ka Apsara da ka tyngka tuh haduh ba kan da pass ia ka M.B.B.S. bad long doktor. Bun bun sien u shah shoh shah kem, shah set phatok, hynrei um salia, u iai tuh iai lute hi kumjuh. U Sah u iai trei hi ha 5 Statr Restaurant bad u ju iarap ia la u hynmen u Dolan. U Am u la pass bha ia ka trainning ha ka kam pulit bad u la ioh ia kyrdan Sub-Inspector of Police. U Kpa u Phyrnai u iai long hi u riewspah bad u contractor. u Phyrnai u la samla bad ia ibha samla bad ka Theirit, u Shaphrang pat u iai minot ha la ka kam pule ha College. Ka kmie jongka theirit ka im ha ka jingphohsniew samla.

(Riew ka jingtem. Ka kmie ka wan nabar ka bat shiliang ka kti ia ka iit bad shiliang pat ia u lipstik. Ka pein ka tah, ka pynbeit bha ia la ka riam ka beit kut ka sur jingtem - kren)

Kmie ka Theirit : Haba nga peit bha ialade bad ianuj ia ka dur ka dar bad ka rynieng, wat ki thei 15 snem ka rta kim pat iakot bad nga Mynta lei lei ba ym don kpa shuh sngew kylluid met La kwah riam kwah beit, kwah leh samla. (Ka rkhie) Ha .. ha . sngewsammut ba la ia samla mynta bad khun bad kmie. (Ka peit ia ki khohwah) tang ki khohwah ruh phin ioh na ei kum ki jongnga. Ki da wan dur kumba da ot. (Ka rkhie biang) ha....ha... ha.. (Wan ka theirit bad u Shaphrang).

Shaphrang : Mei;

Theirit : Phi sngew sam mut aiu mei ba phi rkhie marwei marwei?

Kmie ka Theirit : Shuh phi kine ki khun jongnga te ki la ia bieit sat. Haba phi la ia san la samla, bad phi ialeh donakor leh tipsngi, phi tharai ngan iam? Nga kmen nga rkhie

kein khun, (u Shaphrang bad ka theirit ki iapiam iadoh ia ka kmie). Oh Balei phi ia lait shuti ne balei mynta ka sngi?

Theirit : Ngi ia lait shuti. Tip dei ka sngi iap ne kha u Gandhi k ngam kynmaw shuh phi m..:

Kmie : To kam lei lei. Khie ia leit sait-jain noh sha wah.

Shaphrang : Ngin sa ialeit saitjain la sngi saitjain kein mei.

Kmie : Une lei lei u jaituh.

Theirit : Shuh phi mei .. lait shuti shisien shisien ruh haduh katta katta eh.

Kmie : Te phan ia leit shaei heit?

Theirit : Ngi mut ban ialeit peitkai te mei.

Kmie : Kata ka bym lah long, ban thied khaw ngam don pisa ngan ioh pisa na ei ba phan ialeit peitkai mapha. Khie khie lum kito ki jain ialeit saitjain. Khie kloi (Ka niat ia baroh arngut).

Shaphrang : Hynrei mei........

Kmie : Wat stad mame. Iaid kloi (ki la ialeit).

(Wan u Phyrnai)

Phyrnai : Kmie i Theirit. Phi don ha iing?

Kmie : Hooid - oh da i Phyrnai du.

Phyrnai : I Theirit i don ha iing?

Kmie : I don

Phyrnai : Ngi la iakut ban leit peitkai lang baroh laingut. Manga, i theirit bad i Shaphrang. Sngewbha seh ban phah.

Kmie : Ha phi te ka biang keiñ, jait ba phi bun ka spah ban ia pynlut kai. Hynrei hanga te shitom shibun. Wat tang ia ka ram i pa jong phi ruh ngam pat lah siew dep haduh mynta.

Phyrnai : Ngam ju bna ba i pa i ai ram.

Kmie : Em ymdei ba i ai ram. I shu ai kylliang ianga arspah tyngka mynha kato ba nga duna pisa ban thied khaw thied doh.

Phyrnai : Katno phi ong?

Kmie : Tang arspah tyngka.

Phyrnai : (U sei artylli ki lut shispah u ai) Shim sa siew noh kata ka pisa

kylliang. Ka la shim, ka da phuh samrkhie). Mynta nga lah em ban iashem ia i theirit?

Kmie : Ap shwa bai cinema ia ka theirit bad ia u Shaphrang te ngam don.

Phyrnai : Ia kata ruh nga la tip hi manga.

Kmie : Kan da iawan la shibit kan hap iabam ja suda. Ngam don pisa ban thied jingtah.

Phyrnai : O ho——–(u sei pisa u ai) Shim (Ka la shim) Sa kaei de dang duna?

Kmie : La biang.

Phyrnai : Te mynta nga lah em ban ialam peitkai ia ki.

Kmie : Hooid.

Phyrnai : Hangno ki iadon.

Kmie : Kitai haiing shetja. (u leit) Wan u Dolan u sngap siar ia ki ktien ka kmie) Dolan u la riam sut, teh tai u rah ia ka hand beg). Ban da ioh pyrsa kurim kum ia kito te hooid. Katba ang ha ka pyrthei shu ioh beit.

Dolan • : Ka dei ! (kmie kyndit). Kaei mo kiba ngi donkam tam ha ka pyr-

thei? Dci ka pisa. (U pyni ia ka pla beg) hangne don shiphew hajar tyngka.

Kmie : Phi u ei . . . . . . ba phi shu leh trai kumne ..khlem da kren shikyntien phi shu rung la ka rung ha iing.

Dolan : Phim ithuh shuh mo ianga? (u shong ha shuki, u sei sikret, thang ding leh khaiñ bha) Ha lynti iew la kumba san snem ei ei mynta (u ieng) don uwei u samla ba riam jot rathai uba pan kam shakri na phi. Uta u samla dei manga- ka kyrteng u Dolan. Mynta dei manga ba ai kam ia ki briew. Nga trei contractor bad nga dang wan draw ia ka final Bill. Nga tip ba phi ia shitom ia kyrduh bha, nga ju isynei ia ki riew kynthei baduk khamtam kiba la iap lok kum maphi.

Kmie : Ani. . . . . .bah phi la dung syndon na u klong snam.

Dolan : Em wat sngew ei ei. Lada phim tip ia ka jingmong kumno phin tah dawai? Kaei kaba phi la leh ia nga myn san snem ba la dep ka pynmong ianga bad mynta nga la khem ia ka ksuid ka la mih shabar sah sa ba ngin ia tah dawai. Ka da

wai ka jingiadei paralok bad ia sngewthuh jingmut. u shong biang u plie ia ka hand beg, u sei shi song ki lut shiphew,u ieng) Kine shihajar tyngka kum ka jingsdang bad jingiarap ia phi.

Kmie : Ngam sngewthuh sngewthaw

Dolan : Shim pyndonkam iaka katba phi mon.

Kmie : Kumno phin shu ai ianga jin shihajar tyngka

Dolan : Ka long ka sakhi bashisha ia ka jingkwah jong nga ban ialong paralok bad phi. Shim, lada phim treh ngan ai noh ia kiwei pat, bun byllai kiba kwah.

Kmie : (ka pyrkhat.).

Dolan : Shim (kmie ka shim). Te ngan leit shwa ho.

Kmie : Da shong seh, ngin iadih da ka sha, (Dolan u shong) Theirit :— Theirit wan shane, (wan ka theirit, u Dolan u shu peit na khlieh ha kjat ia ka Theirit) Theirit ine i dei i bah Dolan (Dolan u ieng u sei ka kti ban iakhublei) (Ka theirit ka shu peit) To pha ong ia khublei ia i bah. (Theirit ka

ai kti, u Dolan u bat baroh ar-liang ki kti lajong ia ka theirit).

Dolan : Very very glad te meet you theirit. (u shu bat sah ia ka kti ka theirit. Ka Theirit ka khih tan ia ka kti, u Dolan u bat khlem pyllait.

Kmie : Nangiashongkai, Ngan leit shim da ka sha. (Ka leit, u Dolan u ialam ia ka theirit u pynshong ha ka shuki).

Thei : Shuh................ pyllait.

Dolan : Oh sorry.

Theirit : Ka jingkhlem-akor !

Dolan : Nga la shoh bieij ia ka dur ba-bha briew jongphi ngam kyn-maw shuh nga leh aiu. (U tur shajan, ka kynran, tur biang ka kynran biang, u tur biang ka kynran biang, wan ka kmie)(rah sha ha ka tray).

Kmie : Shim iadih noh, ioh ka daithah.

Theirit : (Ka ieng) Ia dih sa phi. Nga.... ....ngam kwah sha.

Dolan : To kam lei lei. (Wan u Sha-phrang bad u Phyrnai).

Phyrnai	: Phi la dep theirit ?
Theirit	: Hooid, ia noh.
Dolan	: Oh ! shano phin ialeit?
Theirit	: Ngin ialeit peitkai.
Kmie	: Oh shisha nga klet. (Ka pynithuh) ine i dei i Phyrnai (ki ia khublei) Une pat dei u khun rangbah jongnga u Shaphrang. (ki ia-khublei) ine i dei i bah Dolan. Phi iohi bah Dolan kine baroh laingut ki iadei para khynnah skul. Te jait ba lait shuti ki la iakut ban leit peitkai.
Dolan	: Ka bha.
Shaphrang	: Ngi la ialeit ho mei. Nangshong ho bah, (ki ialeit artat)
Dolan	: Nga ibishni ia ki por khynnah. Ym ju tip ioh naei, bam daei Hynrei dap tang ka kmen ka sngewbha suda.
Kmie	: Hooid....kaba dei.
Dolan	: Haba nga peit ia i theirit nga shu shohbiej bad i ieit sat ia i ym long mo ba ngan dei kiaw noh ia phi ?

Kmie : Ym long balei? Tangba ap ngan da kylli da khroh shwa ia ka ba kan kohnguh.

Dolan : Ka dei. Sa kren kein bad sa iathuh ia nga i ong kumno. Nga te nga da ieid shisha ia i theirit bad ia phi pat, nga shaniah.

Kmie : Kumno mo ngan tip ba phi ieit ia ka theirit bad phi shaniah ianga.

Dolan : Ka dei. Kane ka pla beg ka don Shiphew hajar tyngka, kum ka dak ba nga shaniah iaphi nga aiti haphi ba phin pynbuh bad kum ka dak ba nga ieid ia i theirit, sa pynthied sopti ia i theirit na kato ka pisa. Lada phi donkam, phi ruh nang pyndonkam bad sa iathuh ianga.

Kmie : Ngam lah pei phang.

Dolan : Nang pyrkhat ngin sa ia kynduh biang. To ho nga la leit (u leit artat) (Kmie ka theirit ka shong pyrkhat wan kpa u Phyrnai) (ka pla beg ka don halor miej).

Kpa u Phyrnai : Kmie i theirit.......

Kmie : Oh da i kpa u Phyrnai du..... sha ei kumne?

Kpa u Phyrnai : Nga wan sha phi ban pynshisha noh ia ka jingiaieid jongnga bad phi.

Kmie : Kpa u Phyrnai.....phi kren biria palat phi.

Kpa u Phyrnai : Em ngam biria shuh mynta. Hynrei mynta te nga da thmu da mut shisha.

Kmie : Shuh phi.....para ba la ia heh khun ruh phi shu kren kum uba dang shu khoh na ka pylleng.

Kpa u Phyrnai : Ka dei. Hynrei nga uba don tang uwei u khun shynrang, nga hap hi ban wad men kmie ba kan sumar ianga namar ym don nongrim ianga ha u khun shynrang.

Kmie : Kata te phi la sngewthuh hi.

Kpa u Phyrnai : Na kylleng ka pyrthei nga la wad hynrei nga la jied iaphi. Ale seh wan shong hajan jong nga.

Kmie : Kpa u Phyrnai wat sngew ei ei, u khun jongphi u don jingmut bad iaiap mat ia ka Theirit. Kam lah ban long ba u kpa ia ka kmie bad u khun pat ia ka khun.

Kpa u Phyrnai : Lada ka long kumta, jar uba kloi: Mynta hi ka miet ngan wanrah

katba nga don bad ngan ai iaphi bad ngin iapynbna pyrthei noh ia la ki jingthmu.

Kmie : Ki ktien jongphi ki ktik ianga bad nga sngew samla biang.

Kpa u Phyrnai : Ale seh shong kham hajan (ki da iashong lang ha kawei ka suki, wan u Dolan, u phong da ka overcoat phong tupia deng iit-khmat iong. Ynda u la rung hapoh u iohi ba ka kmie ka theirit bad u Kpa u Phyrnai ki dang ia shong u teh da ka jain iong ban da ia ka khmat, u sei pistol kren).

Dolan : Pha ialeh aiu - (Ki iakyndit baroh arngut ki ia ieng kynsan).

Dolan : Ieng shatai (u kdew shaphang kyndong jngai na ka miej, ki shu ia kohnguh beit) Phai dadien (ki iaphai) (Dolan shim ia ka beg u phet, kpa leh shlur u beh)

Kpa u Phyrnai : Khun ka mentuh (Dolan u siat dei ia u kpa, kpa kyllon lynniar) Ah...h

Kmie : (ka rap ia u kpa. u Phyrnai).

(Khang ka pyrda)

KA BYNTA KA BASAW

Ha 5 Star Restaurant. U Manager 'bad'u Sah ki ia pynbeit shuki. U Sah u la riam uniform da kaba lieh kum u Bera.

———

Manager : Nga tharai katto ka la biang. Ki briew kiba kwah shongkai kin iashong ha kine ki shuki bad ki ba kwah shad pat kin iashad hangne.

Sah : Tharai ka la biang phi Sahep.

Manager : Me dei ban leh donakor bha. Mynta ka sngi ha kane ka 5 Star Restuarant yn pynlong ia ka Jamseshon bad kan neh haduh ban da shai la shai ka step.

Sah : Ani . . .ni ni . . . Sahep.

Maneger : Balei.

Sah : Phi mut ba mynta ka miet ngin duh thiah duh dem ba wan ialeh sngewbha ki briew ?

Manager : Hooid keiñ me, mem tip ba kata ruh ka dei ka business ?

Sah : Kata te sahep la iap ! Nang muja mano nang saja pat mano.

Manager : Shish ka biej ! Ha khmat ka pisa ym ju sngewthuh ia ka shitom.

Sah : Ka pisa te bher bher sha phi. Nga lei lei ngan ioh aiu.

Manager : Wat ju kren kumta ! Lada me thait shu ong beit. me lah ban iehnoh ia kane ka kam.

Sah : Em ngam da mut eh haduh katta.

Manager : Sngap noh kata, Trei bha la ka kam. Bun na kine ki wan sha ka Jamseshon dei kiba riewspah. Lada me stet ka ai bam ai dih kin sa ai buskit ia me. Nalor ka bainong men ioh tam sa ka boksis.

Sah : Lada ka long kumta ... ngan rynsied kum u thyllah (wan ar ne lai jur ki briew ba iabiang jur kynthei shynrang).

Manager : Welcome ... (u ai jaka shong, u Sah u wanrah jingdih-riew ka jingtem jingrwai wan sa u Shaphrang bad ka kynthei, u Phyrnai bad ka theirit ki ialeh kumjuh).

Manager : Ladies and gentlemen. Welcome to the 5 star Restaurant. To night we have arrange to have a Jamse-

shon here and there will be food, drink and Dance the whole night here. Well, enjoy yourself. (ki paidbah ki sdang iashad. Wan u Dolan, u wad paralok ban ia shad, u tyrwa kat ia kaba ia don um ioh. U sdang dih, leh buaid, u tan ia ka theirit-U phyrnai u dom u ai shi kura kyllon u Dolan) (Sangeh ka jingtem jingput bad ka shad).

Phyrnai : Haba ka briew kam mon, halei me tan da ka bor. (u Dolan u ai lem shikura ia u Phyrnai kyilon u Phyrnai. Ki kynthei ki ialynniar-iashoh kulmar--u Sah u iarap ia u Dolan bad u Shaphrang, u iarap ia u Phyrnai. Ki iakhun shiphang, Manager u shim ia ka telephone u phone - wan u Am, u Am bad constable ki put visil, u Dolan u phet).

Manager : Uto uba la phet u la sdang ia kane ka jingpynkulmar nga kyrpad ba phin kem ia u bad ba u dei ban siew ia kane ka bailut ksan.

Am : Ngin sa iapeit ia kata. Hynrei haba phi pynlong kum kine ki jamesshon phi dei ban kitkhlieh

ba yn ym don kano kano ka jingkulmar.

Phyrnai : U buaid palat.

Am : Phyrnai, nga i lyngngoh ia me.

Phyrnai : Balei mo?.

Am : U Kpa jongme u shitom jur ha hospital me pat la ka sngewbha hangne kyrhai khlem pyrwa ei ei.

Phyrnai : Kumno kumta. Haba nga mih na iing i pa i khlain i shait bha.

Am : Hooid u khlain u shait bha kein ba u sa poi sha iing ka theirit. Hangta la wan u nonglute bad u la siat ia u kpa jongme. U don mynta ha Hospital bad u la mynsaw jur Khie leit kloi sha hospital (u Phyrnai bad ka theirit u Shaphrang ki ia leit).

Am : Nga maham iaphi baroh kiba jadon hangne ba phim bit ban ialeh kulmar, (u leit artat ka jingiashad ka bteng biang.)

(Khang ka pyrda)

KA BYNTA KA BASAN

Ha iing ka Theirit. La pynkhreh kum ha ka bynta ka balai. Don lypa ka kmie leh lynga.

Kmie : Jynjar ynda la heh khun, bun sa ka sah marwei ha iing. Ka pisa ba phah buh u Dolan ruh la shah lute noh, sa u briew ba mut ban iapoi kha u shah siat noh. Ka nusib jot aiu eh kum kane. (Wan u Dolan.)

Dolan : Kmie i Theirit . . . . Phi don marwei. Shano ki jong i theirit ?.

Kmie : Kim pat iapoi iing. Tip balei mo kipoi slem Katne katne? Bah Dolan nga sngewsih ban ong ba kato ka pisa ba phi phah buh maphi la shah lute.

Dolan : (Leh kyndit) Kumno kumta . . . . .

Kmie : Tip seh, nga nang iashongkai bad i kpa u Phyrnai shu rung kyndit u briew uba ka khmut ka khmat ruh ym ithuh u da sei da ka pistol u la pynap iangi bad u la rah lut baroh, kumba u da tip tip ba don pisa ha kato ka pla beg. I kpa u Phyrnai i la beh hamar kata ka por uta u dakaid u la siat ia i bad dei na ka kpoh. Nga la

khot briew ban ïarap bad ki rah sha Hospital. Ki pulit ki dangwad ia uto u dakaid. Te bah Dolan sngewbha map . . . . . ym dei ba nga leh khnang.

Dolan : Map te balei ym map khamtam haba yn sa iadei kha dei man. Te kumno phi kren ia ï theirit?

Kmïe : Hooid,

Dolan : I ong kumno.

Kmie : Ka nangdon jingmut ia u Phyrnaï kam da mon eh ïaphi.

Dolan : Mynta ba ka la jia kumne kam banse ban mon. Lada ka Theirit kamtreh ban iapoi kha bad nga phin hap siew lut ia ka pisa jongnga ba phi pynjah.

Kmie : Ym dei ba nga pynjah, nga la shah lute.

Dolan : Kam pher, phi pynjah ne shah lute hanga ka long kumjuh hi. Mano ban sakhi ia kata ?

Kmïe : Lada kam mynjur ?

Dolan : Ka dei ban mynjur beït, lymda kumta phin hap siew lut baroh ka pisa jongnga.

Kmie : Ka jingeh ka long ioh kam kohnguh.

Dolan : Ka dei ban kohnguh beit. Phi ka kmie phi dei ban pynkohnguh iaka da ka bor. Lada phim pat lah kata, phim dei ka kmie bakha iaka. La shibit ka miet hi ngan wan hiar iapoikha noh bad ka Theirit. Phin pykhreh beit. (U sei pisa) Shim kane kane sanspah tyngka ba phin leit siew leit tda Thied syiar bad ka Brandy ba ngin iadih sngewbha. Khublei ho ! Nga la leit. (Leit artad)

Kmie : (Ka shu ieng kum ka beij ka peit ia ki pisa, ka shong ha ka shuki) (shiphang) (ieng kren dom) Ynda wan ka Theirit ngan pynkohnguh beit da ka bor ! Lym kumta naei ngan ioh jin shiphew hajar tyngka ban siew ia u Dolan ?

(Wan u Shaphrang bad Theirit).

Theirit : Mei. Ngi dang shu iawan na Hospital.

Shaphrang : Isynei ia u Phyrnai u bapli.

Kmie : U long kumno u kpa Phyrnai. U la tip briew ?

Shaphrang : Um pat da tip briew bha. I Doktor te i ong ym lei lei.

Kmie : Ki Doktor te beroh kumta hi, wat ynda iap u briew ruh ki ong hi ym lei lei.

Shaphrang : Mei ngan leit iashong shnngaiñ lem bad u Phyrnai sha Hospital mo ?

Theirit : Nga ruh ngan leit mo mei shiphang. I mat sa wan on noh i Shaphrang ynda la kham katto katne por.

Kmie : Ka kynthei briew aiu kaba shang miet shimeit shimiet, ieh un leit tang u Shaphrang la biang

Theirit : Tang shiphang nga la wan te mei.

Kmie : Nga ong em! Khie Shaphrang leit noh ba la miet. (Shaphrang u leit) (Theirit ka shong ka iam) (ka kmie ka khroh).

Kmie : Theirit . . . . .sa leit la shai baroh kein khun. Ka sa phet shano kata ka Hospital. Phin dih noh da ka sha khun. (Theirit ka leh dom).

Theirit : Shuh ! ngam kwah sha!

Kmie : Peit theirit. . . . nga ka kmie nga kwah tang ia ka jingbha jongphi.

La shai la shisngi ynda phi la shim ia ka jinglongkmie phin sa sngewthuh katno nga ieid iaphi. khamtam lei lei ba phi dei ka khun kynthei ba marwei jongnga.

Theirit	: Map mei ba nga la shu kum dom khlem sngewthuh. (Ki iapiam) (kmie leh ieid syrpud syrpai ia u shniuh).
Kmie	: Theirit..... tang maphi shisha te khun phi ju pynhun pynkmen ia nga borabor. Mynta khun baieid eh da pynhun ia nga sa shisien bad sa tang mynta shisien.
Theirit	: Balei mei phi kren kumta?.
Kmie	: Hooid ... lada phin kohnguh ianga sa mynta shisien, ba ngan da shu iap noh ruh nga la hun la suk artat.
Theirit	: Ka kam aiu mei kaba da haduh katta katta eh?.
Kmie	: Kata ka kam te khun ka long ka ba da donkam palat. Nga kwah ba phin lait na u slap ka lyer' nga nga kwah ba phin long ka thei don spah thei donburom don nam. Te phi dei ban ia poikha poiman bad

u kynja rangbah ba don la ka kamai kajih.

Theirit : Ka dei mei. Nga ruh nga la iadon jingmut bad u Phyrnai. U dei na ka iing riewspah iing donburom.

Kmie : Em phi bakla shibun eh khun. U Phyrnai dei u tang u khynnah skul bym pat don kamai kajih ei ei. Ka spah ka hajar dei lut ka jong u kpa jongu. Phi tharai un shu ai ei ia u ba un rah sha iing ka kha ka man?. Em .... da lei lei ruh em. Shuh shuh nalor kata u kpa u Phyrnai u dang kwah meinah ba ym lah shaniah ha u khuu shynrang. Dei tang uta uba la don la ka kamai kajih lajong u bym donkam ap na la ki kmie ki kpa, uta keiñ u la khraw ka tyrpeng ban kit ban bah ia phi.

Theirit : Ngam ithuh iano iano lait na u Phyrnai bad lada u long kumno ruh kam pher.

Kmie : Theirit phi dei ban kohnguh ia nga khnang ba phin suk. U Dolan (Therit leh kyndit) dei uba nga la jied janai na ka bynta jong phi. Nalor ba u biang ka dur ka rynieng bad ka ikhaiñ rangbah bha, u biang ruh ka spah ka hajar.

Theirit Em mei ngam mon satia ia u.

Kmie : Pha mon pham mon ngam tip. pha dei ban kohnguh beit. Mynta hi ka miet phan iapoikha noh bad u Dolan.....

Theirit : Mei ! Ngam treh ! Ngam mon!.

Kmie : Theirit ! nga pat nga da i mon, pyrsa kurim palat ia u Dolan.

Theirit : Lada phi la imon eh katta katta balei phim iashong noh bad phi. (Kmie dom ai shithap)

Kmie : Pha la nud sat ban kren kat kita ki ktien ia la ka kmie ba dapun dakha.

Theirit : Shu pyrkhat seh mei kumno ngan, iapoikha bad uba ngam don jing-ieid ne don mon ?.

Kmie : Phan sa ieid hadien.

Theirit : Ngam treh. Lada phi pynbor. . . . ngan phet na iing. (kmie pyrkhat shiphang - nangta ka khroh)

Kmie : Theirit. . . . ka badei khun ka jing-ong jongphi.... Hynrei sngap khun ngan iathuh lut ia ka sdang ka kut bad sa khan sa bishar hi.

Ha kato ka por ba u u Dolan wan hangne, u tang shu peit ia phi u la shohbiej bad u la tyrwa ialade ba un iapoikha bad phi. U da buh Shiphew hajar tyngka kum ka boina. Hynrei katba ngi dang iashong kai bad i kpa u Phyrnai la wan u nonglute, u la siat ia i kpa u Phyrnai bad rah lut baroh Shiphew hajar Nga la iathuh ha u Dolan u pat u dawa ba phi dei ban iapoikha bad u mynta hi ka miet lymda kumta ngan hap siew ia ka pisa baroh Shiphew hajar sngew synei kein khun ia la ka kmie. Lada phim kohnguh naei ngan ioh jin Shiphew hajar tyngka sa tang ba ngan leit nohiap noh.

Theirit : Ai por ia nga ngan pyrkhat.

Kmie : Hooid . . . da pyrkhat bha keiñ khun. Ngan khreh ja noh mo . . . (ka leit artat).

Theirit : Kat kane ka sohsat la suk ba ngan shu phet noh na iing. Ai kan jia katba ka jia. (ka leit artat).

Kmie : (Na iing shetja — na shabar) Theirit . . . Ale bamja noh khun. Theirit . . . Theirit . . . (ka rung shapoh) Theirit ! Are shaei kumne.

Tharai ka don ha kamra thiah — shuh ngan leit peit (ka leit, shiphang ka wan biang) kam don. Theirit . . . Theirit . . . (Wan u Dolan.

Dolan : Kumno la iakhreh.

Kmie : Oh, phi la da wan. Ngi la ia khreh.

Dolan : Shano i Theirit ?.

Kmie : I dang sum . . . shong . . . shong seh ngin da iabam iadih shwa.

Dolan : Ka dei. Dang katta yn kyrkieh lei. (u shong) (kmie ka leit. Ka wanrah ka klat, ka Brandy bad ka doh. U Dolan u dih)

Ka sur : Kat kane ka jynjar yn leh shuh sa kumno. Ngam banse ban kheiñduh syndon ia la ka met. Ynda u la buaid un leit tip shuh shano, dei ka kmie ne ka khun. Ngan pyndih shwa ha ban da biang.

Dolan : Khie seh leit peit i la dep sum ne em (kmie ka leit, shiphang ka wan)

Kmie : I la dep.

Dolan : Te balei im wan shano?

Kmie : I dang syaid ding ba khriat bad ba un rkhiang u shñiuh.

Dolan : Khie ong ba ynda i la syaid bad rkhiang u shñiuh in wan shane. (kmie ka leit, shiphang ka wan biang)

Kmie : I Theirit i ong ba i lehraiñ. I ong ba in sa iakynduh iaphi ha kamra thiah.

Dolan : (La shongshit) i ong kumta. To .. to ...

Kmie : Dih, dih shuh seh ban khamshit ka met, (Ka pyntheh, u dih)

Dolan : (la buaid) Theirit ... Darling ... (u peit ia ka kmie, um ithuh shuh) Phi dei i Theirit ym dei. Ale seh ... come here darling.

Ka Sur : Imat um ithuh shuh ianga, ka la shoh ka kiad bad la buaid bha.

Dolan : Ale seh baieid (u mut ban ieng um iah, la buaid palat) Theirit balei phi shu ieng hangto. Ale wan hangne.

Ka Sur : Imat u mut ba nga dei ka Theirit. Hangne te la iadei. Ngan kheiñ-duh syndon ia la ka met.

Kmie ; (Ka leit sha u Dolan ka shim na ka kti ka ialam. Dolan u shu bud beit la buaid — u da kdup artat ia ka kmie).

(Khang Ka Pyrda,

KA BYNTA KA BAHYNRIEW

Ka Hospital Waiting Room. Don lypa u Shaphrang bad u Phyrnai, ki leh bun jingpyrkhat ia iaid sharum shaneng. Wan ka Dr. Apsara phong coat lieh, deng ia u jri examin. U Shaphrang bad u Phyrnai ki ia tur shajan ka doktor.

———

Phyrnai : Kumno i long?.

Doktor : I dang iohthiah mynta. Ngi la ai drip. Phi dei ban ap hajan bad lada jia ba i kyndit ne ka Drip kam iaid ong ia ki sister ban khot ia nga.

Phyrnai : To Doktor nga la sngewthuh (Ka ka mut ban leit noh) Doktor....

Doktor : Sa kaei pat?.

Phyrnai : Don jingkyrmen ba i pa in koit?.

Doktor : Ia kata te ngam lah ban bahkhlieh. Lada i donbok in koit. Khie ia leit noh wat iehnoh marwei. (Ki ia leit wan u Am).

Am : (La riam Inspector of Police) Oh da i hep. Phi dei on duty mynta ka miet?.

Doktor : Hooid Bahdeng. Kumno ka long ka Investigation?.

Am : Ym ia poi shano shano ruh. Ka kmie ka Theirit kam ithuh ia u briew u ba leh ia kane ka kam namar u la kah ialade da ka jainiong. Nga lah ban iakren bad u kpa u Phyrnai?.

Doktor : Em, um pat tip briew bad ha ka jingpeit jongnga ym i don jingkyrmen. Ngan sa phah ia ka medical report hadien.

Am : Kane ka dei kawei ka case kaba eh shibun ban solve. Hynrei hāpdeng jongnga bad phi shipara nga suba ia i Bah.

Doktor : Hooid .. i bapli i bah im lah shnh ban phai dien na ki kam tuh kam lute, (ka iam). Nga sngewjah burom bad sngewsih sat te Bahdeng.

Am : Yn leh kumno. Lada nga don ka jingpynshisha ka babiang ngam banse ban kem ia i Bah.

Doktor : Bad kan jia aiu mo ia i Bah?.

Am : Ngam tip.

Dortor : Phim lah mo ban iarap ia i Bah.?

Am : Em ngam lah.

Doktor : Pyrkhat seh Bahdeng, i bah i dei iba ngi la ia mih na kajuh ka kpoh, iabuin kawei ka jymbuin bad ia im iasah ryngkat. Kawei ka doh kawei ka snam. Haba i pa bad i mei kim don shuh dei i bah iba la bsa la buh skul haduh ba ngan da poi ha kane ka kyrdan.

Am : (Am leh dom) Hep ! I bah i la leh-bha iaphi, hynrei i leh sniew ia ka jaitbynriew da ki kam dakaid kam be-aiñ jongi. Katba nga dang phong ia kine ki jaiñ Pulit ngam lah ban iarap iano iano ruh !.

Doctor : Badeng. phim ieid ianga, ka para jongphi.

Am : Nga ieid ia phi hep, bad nga sngewsarong ba nga don ka para kaba ka akor ka burom bad ka kyrdan kaba ym ju kham lah ban don.

Doctor : Lada phi ieid ia nga....sngewbha ia-rap ia i bah.

Am : Lada i bah i dei uta u Nonglute ba la siat ia u kpa u Phyrnai, ngan

kem bad tian bishar ia i kat kum ka aiñ.

Doctor : Hynrei nga tip ba ym dei i bah iba leh ia kane ka kam.

Am : Kumno phi tip? I bah i don ka record ka basniew bha ha Thanat. Baroh ki kam klumar la suba ba dei ma i, i baleh tangba, shitom ban pynshisha namar i shalak palak. Wat la katta ruh shano in khih ?.

Doctor : Phi da shun bha ym dei ia i bah ?.

Am : Kum ia la u hynmen nga ieid nga burom. Ia u dakaid pat nga isih. Ngam shym wan hangne ban iakren kam iing kam sem, nga wan ban iakren bad i kpa u Phyrnai. Lah em doctor ban iakren ia u.

Doctor : Tang 5 minit Inspector. Lada um pat kyndit bynriew, phim bit ban pynkhih ne thlia ia u.
(Wan u Shaphrang)

Shaphrang : Doctor, ka Drip ka khlem iaid shuh.

Doctor : Kumno kumta. Ia.... (Ki ialeit baroh, Shiphang iohsngew ka sur iam u Phyrnai)

Phyrnai : Pa....pa..kren seh pa....pa....balei te pa phim kren ianga. Pa..(u iam). (Wan ka Theirit ka mut ban leit rung ia kynduh ia ka Doctor ha jingkhang)

Doctor : Kam myntoi shuh. U kpa u Phyrnai um don shuh. Ka Theirit ka iam).

(Khang ka Pyrda)

KA BYNTA BAHYNNIEW

Hā ïng ka Theirit. La khreh kum ha ka bynta ka basan. Don lypa u Dolan u phong tang ka soptipoh. khlem deng tai, u shñ:uh khlem sad, u dang shu dep khie thiah. Ka kmie ka wanrah ïa ka snad bad ka iit. Dolan u shim u phong u sād, u teh ksai juti. Ka kmie ka wanrah sha.

Dolan : Kumno kumto, nga khlem sngewthuh sngewthaw. Nga nangthmu ïa ka khun iakynduh pynban ia ka kmie.

Kmie ka Theirit : Phi keiñ. Nga lei lei ka riew kynthei ngan leh shuh kumno.

Dolan : To . . . ka māt ïadep shato.

Kmie ka Theirit : Nga te nga ong ba ngam dei keiñ ka riewkai ba yn shu iadep shato. Hynrei shisien ba ngi la ïadei shitnga phin shong phin sah ryngkat bad ïa ki khun jong nga phin kheiñ kum la ki khun lajong ne phi ong kumno.

Dolan : Oh ! kata ka ba dei than eh keiñ. Sa ïathuh sa kren maphi ha ki khun ba ki ruh kin tip, kin ieid bad burom ïa nga kum ïa la u kpa.

Kmie Theirit : To.

Dolan : Khie leit shim ka coat ba ngan leit peit jingtrei. (Kmie ka leit. Dolan u thang sikret, ynda ka la wan ka pynphong ia ka coat). Te ngan leit shwa ho . . . (u doh ia ka shwa ba un leit, Nangta wan rung u Am)

Am : Map ia nga.

Dolan : Oh ! da i Bahdeng ! Shong shong seh.

Am : Nga wan hangne kum u Police Officer ban pyndep la ka kam. Phi tip u kpa u Phyrnai u la iap mynhynne ka miet bad mynta ngin hap tohkit bniah ban iohkem ia u nongpyniap. Jait ba kane ka jingjia ka la jia hangne, yn sdang biang ia ka jingtohkit jong nga nangne. Te kmie i theirit iathuh lut ka la jia kumno ?

Kmie ka Theirit : Katba nga bad i kpa u Phyrnai ngi dang iashongkai hangne, ha kane hi ka kamra la rung uwei u briew.

Am : Ap khyndiat (u thoh). Batai bniah mo. U riam kumno uto u briew.

Kmie ka Theirit : U phong da ka overcoat, u phong tupia, u deng ki lit khmat-iong

bad u teh ia ka shyntur haduh hargne (ka pyni ba la teh haduh jan ki khmat) kumto (ka leh da ka rumar) da ka jaiñiong, u sei la ka pistol bad u ong iangi" wat khih-ieng shatai" ngi pat kumba shoh tyndep ngi shu kohnguh, u shim ia ka pla beg ba don shiphew hajar tyngka ha ka miej bad u phet. I kpa u Phyrnai i beh bad u la siat ia i dei na ka kpoh ne kumno. Nga sa pyrta briew bad rah sha Hospital. Tang katta nga tip. Tharai la biang ?

Am : Em kam pat biang. Ka rynieng jong uta u briew — tharai kat ka jong i bah ne kumno ?

Kmie Theirit : Hooid.

Am : Ka sur ka iasyriem ne em bad ka jong i bah ?

Dolan : Phi mut aiu haba phi ong kumta ?

Am : Nga kylli ia i kmie ka Theirit ym ia phi. Sngewbha wat pynwit.

Dolan : Haba kumta nga ngan leit noh shwa (u mut ban leit)

Am : Ap shwa wat pat leit ia phi ruh ngan sa donkam hadien. (Katba u

Am bad ka kmie ki dang iakren, wan u Sah, u shu ieng ha jingkhang, u Dolan u ran da dien suki suki, u sei ia ka pistol, u ai ha u Sah. U Sah u phet shabar). To iathuh hok kmie i Theirit. Ka sur ktien ka iasyriem ne em bad ka jong i bah ?

Kmie : Ngam tip.

Am : Ka jongno kata ka pla beg ba don shiphew hajar tyngka ?

Kmie : Ka jong i Bah Dolan.

Am : I bah ruh i don lang ha ka por ba shah lute ?

Kmie : Em.

Dolan : Sngewbha sngap seh ngan batai ma nga. Phi dei ban tip ba nga bad i kmie ka Theirit ngi iadei shitnga.

Am : U kpa u Phyrnai pat um tip ia kata, u mut ban wan ia pasiaw samla ia i kmie ka Theirit. Nangta phi wanlap ma phi. Phi pat phi kiew jingdom phi siat ia u. Ka kmie ka Theirit ban da ia la u tnga ka ong ba dei u nonglute. Kren ia ka hok, ym dei kumta ?

Kmie : Em ! kam dei kumta.

Am : Bah ngan kem ia phi. Haei ka don ka pistol ba phi siat ia u kpa u Phyrnai ? !. Sei kloi bad ai hanga.

Dolan : Talasi ianga! Talasi ia kane ka iing lada phi lap leh ianga katba shong ka aiñ. Nga ngam ju don pistol mynno mynno ruh.

Am : Wat kren pynbiej ianga.

Dolan : Sa kawei ngan ong iaphi, haba phi mut kem ianga kum u nongpyniap ia u kpa u Phyrnai da pynshisha shwa ban kem.

Am : Shaei phi don haba jia kane ka jingjia ha iing ka tnga jongphi ?

Dolan : Nga don ha 5 Resruarant. U Phyrnai, ka Theirit, u Sah ki lah ban sakhi ia kata. Ha ka por ba ia kulmar, nga la phet

Am : Kat kum ki record ha thanat, u Dolan u dei u High Class and Dangerous Gunda uba sianti bad shalak. Hynrei ngin sa iapeitkai katno phi shalak. Haei phi buh ka pistol ? Kren ia ka hok.

Dolan : Ngam ju don pistol mynno mynno ruh. Nga la kren shai tharai ia kata. Talasi ianga, talasi ia ka iing, lada phi lap kem ianga.

Am : Ngin sa iapeit.... (u leit noh artat).

Dolan : (u leitpeit shaduh jingkhang) Phuit .. ka pulit. Men leh aiu mame ianga. Ngan leit shwa ho ieid (doh biang ia ka kmie u leit artat)

Kmie : Haba pyrkhat ia kaba la jia ia u Kpa u Phyrnai sngewtriem sngewtieng ban shong ban sah hangne marwei. Haba pyrkhat pat ia u Dolan..... sngewshngain. sngewsamla. Ni sngewsmiej (wan u Shaphrang bad ka Theirit).

Shaphrang : I mei jongngi te i la lammir phi Theirit. I shu kren marwei marwei.

Kmie ka Theirit : Haba me ia ieh ia nga marwei marwei, badno ngan iakren.

Theirit : Mei i Kpa u Phyrnai im don shuh.

Shaphrang : Ngin ia leit on tep mo mei.

Kmie : Hooid ia leit... tangba ialeit iawan dang shai dang bar

Theirit : Ia ia leit lang kein mei.

Kmie : Nang ialeit maphi, ngan hap ap ia i kpa. (ki ia kyndit).

Shaphrang : Phi ong i ei mei ?

Kmie : I kpa. La shai ? (ki shu iasngap). Theirit bad mame Shaphrang. Nga bad u Dolan ngi la iapoi kha mynne mynmiet. Naduh mynta men iaieit, burom bad kohnguh ia u Dolan kum iala u jong u kpa phi iasngewthuh.

Shaphrang : Ka shai hamba shai ka sngi mei. Hynrei i pa te la i pa bad u panah la u panah. Kam lah ban long kumjuh.

Kmie : Ka dei khun, ka dei. (Khroh) Phi la iathait ym dei khun ? Ngan leit shim noh da ka sha phin iadih ?

Theirit : Kein noh phi mei.

Kmie : Khie Theirit leit khreh da ka dud ia i bah bah. (Ka lehiead ia u Shaphrang) (Theirit ka leit ka sa wanrah dud).

Shaphrang : Mei...

Kmie : Balei bah bah. (Wan ka Theirit).

Theirit : Heh bah bah dih noh ba dang khluit.

Kmie : Hooid dih khun dih.. khie Theirit leit shet jingtah noh maphi mynta shisien. Shet sdieh kylla da kato ka doh syiar bad u phan sa phon syrwa da ka dohsniang.

Theirit : phi ioh dohsyiar dohsniang na ei mei ?

Kmie : I wan theid i kpa keiñ khun. Khie leh kloi bala sngewthngan. (Theirit ka leit).

Shaphrang : Mei....

Kmie : Kaei bah bah ?

Shaphrang : Mei ngam lah pyrkhat shuh kumno phi shu klet noh ia i pa. (u shong u iam).

Kmie ; Nga ruh nga khlem poi pyrkhat te khun. (ka khroh) sngap wat iam. Dei ka jingbakla jongphi kein khun ba phi shu ia ieh ianga marwei marwei. Lada mon u rangbah briew yn lah iashan shano nga ka riew kynthei.

Shaphrang : (u shaphrang u ieng) Lada dei da uwei uwei te yn lei . . . Hynrei u Dolan te mei dei u Gunda batriem tam. Un wanrah tang ka jingjot ia ka iing ka sem jongngi.

Kmic : Lada u jew ne u thiang shaei shuh ngan bret u dei u tnga jongnga bad kaba sah mynta ka long ba phin iakheiñ ia u kum la u jong u kpa. Klet noh ia uba la iap, ieid noh ia une uba dang im.

Shaphrang : Kumno mei ngi lah ban klet ia i pa ? Kam long kaba suk.

Kmie : Ia uba la iap ladep. Wat lada phi kynmaw ruh um lah thaw pyrthei ei ei shuh ? Une uba dangim keiñ un bteng ia ka kam uba la iap.

Shaphrang : Ka bym lah long te mei. Da lei lei ngam lah ban pdiang ia u kum la u kpa.

Kmie : (Dom) Nga la ngiah ia me ! Me dei ban kohnguh beit lymda kumta . mih noh nangne.

Shaphrang : Phi la biej ne mei ?.... shano ngan leit. Hato phin beh ianga ka snam phin ai jaka pat ia ka ksuid ! Em! ngam lah ngeit ba phin shu kylla haduh katne katne.

Kmie : Shaphrang ! me la nang palat mame. Lada mem lah ban pdiang ia u Dolan kum la u kpa.... mih noh nangne.

Shaphrang ; Ngan mih. Hynrei ai noh ka bynta ba buh i pa na ka bynta jongnga.

Kmie : Khie leit pan na u kpa jongme na jingtep ! Wat ju wan thlia ianga kum ia kita ki jait kam. Ngam tip ! (wan u Dolan).

Shaphrang : Mei ! Katne phi long phi man dei lut ka jingtrei bad ka umsyep i pa· Mynta pat phi klet ia i pa bad phi phah kam kpa ia une u panah.

Kmie Nga la ong iame. klet noh ia uba la iap bad kynmaw noh ia une uba dangim.

Shaphrang : Ngam lah te mei....

Kmie : Haba mem lah, mih noh na kane ka iing !

Dolan : Kaei kaba phi ia bun ktien katne katne ? U Shaphrang u kren ia kaba dei ym ju lah ban set lang artylli ki masi kyrtong ha kajuh ka sem, namar kin iatur haduh ban da pra lut sa ka sem. Kren maphi kmie ...Lah ba mih manga ne lah ba mih noh u Shaphrang.... rai maphi.

Kmie : Ai un mih noh u shaphrang.

Dolan : Me la iohsngew ? Mih te mih kloi. Lymda kumta (u sei pistol) Ngan pynmih iame da ka bor.

Shaphrang : Ngan mih. Balei ngan shong hangne ? Kam dei shuh ka iing jongnga (Dolan u thep noh ia ka pistol) (u Shaphrang u rung sha kamra thiah, u wan rah ia ka suit-case).

Dolan : Kaei kato me rah ?

Shaphrang : Ki jaiñ.

Dolan : (U sei pistol biang) Buh ! lyngkhuid la kha ia me ha kane ka iing bad lyngkhuid men mih. Iaid kloi ! (u Shaphrang u mih, Dolan u thep ia ka pistol, u tur sha ka kmie u kdup) katto shwa la kham sngew laitluid ym dei ?

Kmie : (ka shu sngap).

(Khang ka pyrda)

KA BYNTA KABA PHRA

Ka lynti bah. Don ki briew kiba ialeit iawan. Wan u Phyrnai bad u Shaphrang.

———

Phyrnai : Balei mo phi iajah, phi khlem iawan on tep ia i pa

Shaphrang : Phyrnai lok ba nga ieid lok ba nga shaniah. Ngan phla bad iathuh lut ha phi. Iang shu iakhlad bad phi nga la leit beit beit sha iing. Ha iing, i mei i la iathuh ba i la ioh panah da u Dolan. (Phyrnai kyndit).

Phyrnai : U Dolan

Shaphrang : Hooid, i mei kwah ia nga ban kam kpa ia u. Haba ngam treh ki la iabeh ianga na iing. Nga la iania khyndiat, u Dolan pat u sei da ka pistol bad pynbor ianga ban mih na iing.

Phyrnai : Kata ka mut ba u Dolan u don pistol.

Shaphrang : Hooid u don (Wan u Am)

Am : Kumno ?

Phyrnai : Ngi dang ïakren shaphang kaei kaba la jia ia u Shaphrang.

Am : Balei, la jia aiu ?

Phyrnai : U Dolan u la iapoikha bad ka kmie jong u bad mynta u la iabeh ia u Shaphrang na ïng. U da sei pistol.

Am : U sei aiu phi ong ?

Shaphrang : Hooid keiñ, u la pynbor ianga ban mih lyngkhuid na iing da ka pistol.

Phyrnai : Inspector badonburom. Nga suba ba dei u Dolan uba siat ia i pa. Phi pat namar ba phi ia dei shi-para phi iarap ia u . . . .

Shaphrang : Hooid ka dei thik kata. Phi ai lad ïa une u Dakaid ban leh katba u mon.

Am : Sngewbha sngap ngan batai. Ym dei ban kren laplah kumta.

Phyrnai : Ngi la ngiah ia ki ktien pynbieij jong phi bad . . . . .

Am : Sngap ! Shwa (ki iakyndit ïa sngap) wat ju kynnoh iano iano khlem da tip ïa ka jingshisha. Shwa ba ngan kem iano ïano nga donkam ki

sakhi — (1) da ki tiar (2) ki briew ba iohi. Na ka liang i pa jong phi ym don ba sakhi ban pynshisha ba dei ma u, na ka liang ki tiar . . . . nga la pyrshang ban kem, hynrei ngam lap ne ioh ia ka pistol. Ka por kan poi ba ngan sa ioh. Hynrei ! kynmaw ! ka aiñ kam ju tip ju kheiñ bynmen, para, kur, kmie ne kpa. Shisien ba la leh be-aiñ dei beit ban leh kat kum ka aiñ. Nga kum u Officer jong ka Aiñ katba nga dang phong ia kine ki uniform ngam bit ban leh da kumwei pat. Phi la iasngewthuh ?

Phyrnai : Map Bah Am ngi la kum kren bakla.

Am : Mynta, phi dei ban iarap iangi ka aiñ ban kem ia ki nongleh be-aiñ. Phi Shaphrang leit phai biang sha la iing. Leh mynleh kumba phi la sngewsih ia kaba phi la bakla. Pyniadei paralok bad u Dclan bad peit bniah ia ki kam jong u. Sa iathuh ia nga. Da ka jingiatrei lang ngin jop.

Shaphrang : Ngin sa pyrshang.

Am : Ngin jop khlem pep (ki ia kynjut kti ia khublei) (Ki iakhlad noh) (Wan u Sah bad ka Apsara).

Sah : Ka long kaba shisha te hep. U Bahdeng Am jait ba u la long heh ha ka kam pulit um ju kheiñ briew shuh ia ngi. Ia i bah lei lei u da shun bha.

Apsara : Shuh phi bah Duh. Shu da katta katta eh phi ong.

Sah : Wa . . . . phim ngeit. Dang shen u leit sha jing i kmie ka theirit u da mut ban kem ia i bah. u la thmu ban talasi ia ia i bah bad lada u ioh ia ka pistol,la dep ia i bah. Donbok ba nga poi manga badi la shu ai hanga bad lait da ka said.

Apsara : Lada ka long kumno kumno tuh ngi baroh laingut ngin ia long kawei. Ieh u Bah Deng Am u mat leh katba u mon.

Sah : Nga sngewkwah ban leit iakynduh biang ia i bah ban maham ba in leh sian bha.

Apsara : Hooid keiñ. Nga ruh kajuh.

Sah : Ia ngin ialeit lang.

(Ki ialeit artat)

(Khang ka pyrda)

KA BYNTA KA BA KHYNDAI

Ha iing ka Theirit. Ka jingpynkhreh ia ka kamra ka long hi kumjuh kum ha ka bynta kaba hynniew. Don u Dolan u dih kiad. Shong ha ka shuki. Wan ka kmie.

— — — —

Kmie : Kpa...-Ale bam noh ba dang khluit

Dolan : Ka Theirit haei ka don ?.

Kmie : Ka don.

Dolan : Nga donkam ban iakren bad ka.

Kmie : To sa iakren la shibit baroh keiñ. Ale... ngin iabam noh shwa.

Dalan : Ia...kata (Ki ialeit shiphang wan ka Theirit ka rah kot khubor, ka shong ha shuki ka pule. Wan u Dolan u peit ia ka Theirit).

Dolan : Theirit . . . (u leit na shadien u mut ban bat ha ka shuki. Ka Theirit ka ieng) ieid noh seh ia-nga.

Theirit : Balei pakhynnah phi kren beij kumta?. In ong kumno i mei ?

Dolan : In ong aiu ka?. Hakhmat i mei jong phi bad ha ka pyrthei dei u

panah bad ka khunruid. Hanga bad phi pat dei u baieid bad i baieid, ne phi ong kumno (u tur shaka, ka theirit ka kynran).

Theirit : Ngam ju poi pyrkhat ba phin don kum kane ka jingmut.

Dolan : Ha ka jingshisha, nga lei lei nga thmu nga mut ia phi te ieid. Dei ka kmie jong phi kaba la shet ia-nga.

Theirit : Nga la kheiñ ia phi kum la u kpa....phim bit da lei lei ban don kum kine ki jingmut.

Dolan : Ymdon kam ban iabun ktien. Pha dei ban ieid noh ia nga.
(u kynrup biang, ka lait sa shisien u ioh u bat da ka bor u mut ban doh ka iakhih wan lap ka kmie).

Kmie : Balei kumne ?

Dolan : Wat jam mapha. Mynta ka sngi kan urlong ka jingkwah jong nga (u pyllait) Theirit ioh phim tip. Nga la siew iapha da ka dor. Pha dei ka jongnga, ngan leh iaphá katba nga mon.

Theirit : Mei! dei shisha kumta ?

Kmie : Hooid khun (ka iam)

Theirit : Mei phi die ia nga ha u ne u da-kaid kumba die ia ka blang ka ma si- Phi khein ia la ka khun kum ka mrad? Nigm treh (ka mut phet . . . .)

Dolan ; (Kynrup bat) Pha dei ka jong-nga (ka Theirit ka iakhih, wan u Shaphrang)

Shaphrang : Pyllait ! Nga ong pyllait ! (Dolan u pyllait) Nga nangmut ban kam kpa ia phi pleng phi dei pynban da u seiñpuh. Mei ! phi la shet ia-la ka iing. U panah te mei um ju khein ia ka khun kaba u khlem da kha.

Dolan : Me wan batai stad aiu mame. Mih nangne (u sei ka pistol) mih te mih kloi. (Ka kmie ka tur sha u Shaphrang).

Shaphrang : Ngam tieng. Suk ka iap hangne ban ia ka bamih nangne

Dolan : Mem mih ?

Shaphrang : Ngam mih .

Dolan : (u siat, ka kmie ka ñiat ia u Sha-phrang, u kuli dei ia ka kmie,

kmie kyllon - Theirit ka rap ia ka kmie Dolan lyngngoh-Shaphrang rynsied sha u Dolan u kura hap ka pistol, ki ia lympat ha madan ki ia ieng iakura. U Dolan u kura ia u Shaphrang, Shaphrang u kyllon khyllie, kura biang, ka kmie ka par sha ba don ka pistol ka la mih snam, ka ioh ia ka pistol ka siat ia u Dolan, kyllon u Dolan . . . (u Shaphrang u khyllie ia ka kmie).

Shaphrang : Khie Theirit leit khot pulit kloi (ka Theirit ka leit)

Kmie : Shaphrang . . . map . . . map . . . khun . . . ngam sngew don pyrthei shuh . . . (wan poi u Am bad katto katne ki pulit)

Am : Wow ko mei ! Balei katne katne ? (u peit ia u Dolan) u la iap. (u peit ia ka kmie) Kmie i Theirit iathuh ha nga mano ba la siat ia phi.

Kmie : U Dolan . . . Nga . . . siat . . . ma . . . nga ia u Dolan . . . Shaphrang khun . . . Ani . . . (ka iap . . . wan u Sah, ka Apsara, bad ka Theirit ki ialum ha ka metiap ki ba ha ling la jong ki da ia iam da ka

jinglyngngoh, ba ka mynsiem seiñ-ïong kaba pluh kum ka ding ka lip kynsan jar).

(Pynhap ka Pyrda)

LAH KUT

